

Навчально-методичний семінар у Державній науковій архітектурно-будівельній бібліотеці Держкоммістобудування України

На семінарі «Унікальні фонди з питань архітектури й будівництва в ДНАББ та специфіка роботи з ними», що відбувся 24 січня 1997 р. в Державній науковій архітектурно-будівельній бібліотеці, розглядалися проблеми комплектування в сучасних умовах, диференційного забезпечення науково-технічною інформацією працівників архітектурно-будівельної галузі. Йшлося і про видання бібліографічних покажчиків з проблем галузі, співпрацю ДНАББ з провідними галузевими періодичними виданнями як засобами інформування широкого загалу фахівців про нові надходження до бібліотеки.

Особлива сторінка діяльності книгозбірні - робота з рідкісною цінною та краєзнавчою літературою. Підкреслювалася важливість широкого використання цього унікального фонду для відродження архітектурно-будівельної галузі, її історії, джерел декоративно-прикладного мистецтва України, для інформування фахівців про національні підвалини архітектурно-будівельної галузі.

Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека - єдина спеціалізована бібліотека в Україні, котра забезпечує кумуляцію вітчизняних та зарубіжних документально-інформаційних ресурсів, зберігає й надає для використання найбагатший фонд документів з питань архітектурно-будівельної галузі.

Бібліотека є важливою складовою частиною державної системи науково-технічної інформації України з цих проблем, чим робить значний внесок не тільки в її практичний розвиток, а й у виконання документальних та прикладних досліджень. Унікальний фонд налічує близько 400 тис. томів галузевої літератури ХУ-ХХ ст. з питань архітектури, будівництва, краєзнавства, містобудування, етнографії, історії, економіки, культури та мистецтва. Це також цінна джерельна база для допоміжних історичних і мистецтвознавчих дисциплін, для відродження архітектурної спадщини України.

Саме тому Державна науково-технічна бібліотека України (ДНТБ) запропонувала провести в ДНАББ семінар для фахівців науково-технічних бібліотек. У ньому взяли участь 35 керівників науково-технічних бібліотек архітектурно-будівельної та інших галузей, а також співробітники ДНТБ.

З викладенням проблем та перспективних напрямів діяльності бібліотеки на допомогу архітектурно-будівельній галузі виступила директор ДНАББ Г.Войцехівська. Особливий інтерес у присутніх викликала інформація про види платних послуг, що надаються бібліотекою. Попитом користуються такі послуги, як виконання тематичних добірок, організація та проведення книжкових виставок, укладання бібліографічних переліків літератури та ксерокопіювання матеріалів. Середній щорічний прибуток від платних послуг становить 4% відносно бюджетних коштів, які використовуються на матеріальне заохочення працівників бібліотеки, на придбання комплектуючих та витратних матеріалів, на комплектування фонду тощо.

На семінарі виступили заввідділом бібліографічної та довідково-інформаційної роботи Н.Беляченко, заввідділом комплектування та наукової обробки літератури З.Крупська, заввідділом рідкісної книги та краєзнавства К.Боліла (їхні виступи, які ґрунтовно розкривають діяльність та фонди бібліотеки, наводимо далі).

Про особливості видання та розповсюдження нормативно-технічних документів з питань будівельної галузі розповів директор видавництва «Укрархбудінформ» В.Чеснок, про використання автоматизованих засобів в інформаційному обслуговуванні користувачів бібліотеки доповів інженер О.Зарко.

Експонувалися виставки виробів з бісеру народної майстрині Е.Литвинець, українських писанок - О.Білоус та З.Сташук, оберегів з кераміки - Н.Федорової. Були показані фільми режисера В.Соколовського («Укртелефільм») та телестудії ТЕТ, основою для яких стали документи бібліотеки - «Архітектор В.Городецький», «Беретті: батько і син» та ін.

Були влаштовані книжкові виставки: «Петро Могила (1596-1647)», «З історії храмів Києва», «Особняки, котеджі (література 1901-1995 рр.)», «Архітектура і будівництво України на сучасному етапі (література з фондів ДНАББ, випущена видавництвами України протягом 1991-1996 рр.)».

Світлана Артамонова

Диференційоване забезпечення інформацією працівників архітектурно-будівельної галузі

Одним з пріоритетних напрямів роботи відділу бібліографії ДНАББ є оперативне інформування фахівців галузі з актуальних проблем економіки, менеджменту та суто професійних питань.

З цією метою в 1992 р. ДНАББ започаткувала випуск експрес-інформації (ЕІ) «Економіка й управління в сучасних умовах», щотижневне анотоване інформаційне

видання. Для підготовки ЕІ переглядається й обробляється близько 30 назв газет та 80 назв журналів, отримуваних бібліотекою. Щоб видати тільки один випуск ЕІ, протягом тижня переглядається та обробляється 40 журналів і від 60 до 100 газет.

ЕІ складається з трьох частин. Перша - це інформація про закони України, постанови Верховної Ради та уряду держави, укази Президента, постанови, накази, розпорядження, листи міністерств і відомств України, що надруковані в періодичних виданнях протягом тижня та можуть бути необхідними фахівцям галузі. Друга частина - відомості про законодавчі, директивні, нормативні акти Росії та інших країн СНД. Третя частина - описи публікацій теоретичного і практичного призначення, що стосуються будівельної галузі. Це, в основному, загальні питання архітектури, містобудування, охорони навколишнього природного середовища, перелові методи конструювання, аспекти ціноутворення, охорони пам'яток культури й архітектури, реставрації та реконструкції, оцінки нерухомості.

Матеріали першої та другої частин подаються в хронологічній послідовності, третьої - за алфавітом назв. Один випуск ЕІ містить у середньому 20-25 од. опису.

Для отримання ЕІ організаціями будівельної галузі укладалися договори на платних умовах.

Найстаріше видання нашої бібліотеки - бюлетень «Нові надходження ДНАББ Держкоммістобудування України». Цей щомісячник видається постійно з 1944 р. Сюди входить інформація про книги, брошури, збірники, нормативно-технічну документацію, що надійшли до бібліотеки протягом місяця. Готує і видає бюлетень відділ комплектування та наукової обробки літератури. Матеріал систематизовано за УДК. Нові надходження обробляються на ПЕОМ у програмі «ISIS». Відомості про видання заносяться до банку даних, потім роздруковуються каталожні картки, різні переліки, зокрема й бюлетень, який надсилається у підвідомчі Держкоммістобудуванню організації.

Кілька років тому ДНАББ запровадила таку форму інформаційної роботи й пропагування фонду, як співпраця з провідними галузевими періодичними виданнями. З 1993 р. в журналі «Будівництво України» було започатковано рубрику «На книжкових полицях Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки Держкоммістобудування».

У 1996 р. в «Інформаційному бюлетені Держкоммістобудування України» відкрито рубрику «Книжковий світ у Гостинному дворі», яку веде наша бібліотека.

У тому ж році було укладено договір про співробітництво з журналом «АСС: Architecture, City, Construction», в тематичних випусках якого публікується рейтинг найпопулярніших у читачів бібліотеки книг з різної тематики та інформується про деякі новинки літератури з фондів.

З 1995 р. ДНАББ започаткувала видання ґрунтовних бібліографічних покажчиків галузевої та краєзнавчої тематики. Вийшли з друку:

1. Історія Академії архітектури України (1944-1963 рр.): Бібліографічний покажчик; Укл. О.Б.Шинкаренко; Держкоммістобудування України. ДНАББ. - К., 1995. - 16 с.

До 50-річчя Академії архітектури України.

2. Бароко в архітектурі України: Бібліографічний покажчик / Укл. Т.Ф.Лисенко; Держкоммістобудування України. ДНАББ. - К., 1995 - 32 с.

Зважаючи на універсальність фонду бібліотеки, її рідкісні й старовинні видання з архітектури, будівництва, історії, багатьох видів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, ми не змогли стояти осторонь відродження інтересу до найцікавішого явища в культурі нашого народу - архітектури в стилі бароко.

Фахівці бібліотеки підготували видання бібліографічних матеріалів про видатних діячів архітектури та будівництва України. У 1996 р. вийшли два перших покажчики з серії «Видатні українські будівельники»:

1. Видатний український будівельник - Михайло Сергійович Будніков (1904-1966 рр.): Бібліографічний покажчик / Укл. О.Б.Шинкаренко; Держкоммістобудування України. ДНАББ. - К., 1996. - 17 с.

2. Видатний український будівельник - Михайло Михайлович Жербін: Бібліографічний покажчик / Укл. О.Б.Шинкаренко / Держкоммістобудування України. ДНАББ. - К., 1996. - 30 с.

Заслуги М.Буднікова у розвитку будівельної галузі такі великі, що Академія будівництва України запровадила з 25 травня 1995 р. прізвище його імені.

Першим її лауреатом став видатний учений, інженер-будівельник М.Жербін, життю та творчій діяльності якого присвячено другий покажчик.

З метою надання фахівцям інформації про видання, випущені протягом 1995-1996 рр. і які можуть бути реалізовані зацікавленим організаціям та індивідуальним споживачам інформації, та про послуги, що надаються бібліотекою в 1997 р., було підготовлено й випущено «Видання та послуги для організацій та індивідуальних споживачів інформації на 1997 рік», яке можна віднести до одного з прикладів рекламної літератури.

Розпочато роботу над підготовкою «Алфавітно-предметного покажчика нормативно-технічних документів з будівництва, що діють в Україні та наявні у фондах ДНАББ». Вірогідність інформації базуватиметься на переліку, який видає Укрархбудінформ.

Наталія Беляченко

Специфіка формування фондів ДНАББ

Бібліотека формує масив літератури з питань архітектури, будівництва та суміжних галузей. Від початку її створення комплектувався унікальний спеціалізований фонд, який і досі є єдиним найбагатшим в Україні книжковим фондом з проблем галузі. Це не лише книжки, брошури, періодичні видання різними мовами світу, а й нормативно-технічна документація (НТД), ілюстрації, гравюри, дисертації, колекції альбомів, листівки, плани.

Раніше комплектування здійснювалося через бібліотеки, мережу книгарень, зокрема букіністичних, та різних видавництв. Бібліотека користувалася валютним лімітом для передплати зарубіжної періодичної та монографічної літератури. З 1957 р. до сьогодні ми отримуємо обов'язковий платний примірник профільних видань, який одержуємо з Центрального колектора наукових бібліотек (Москва). Багато книжок подаровано читачами та фахівцями (в минулому році 12, 5% від загальної кількості того, що надійшло в бібліотеку).